

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi 5.Sınıf

7.Hafta

Konu:

Gizli ve Güvenli Mi?

**Aydın MUTLU
2024 - İstanbul**

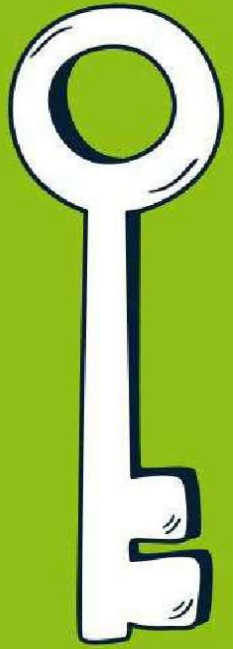
Günlük yaşamınızda bir başkası
tarafından erişilmesini istemediğiniz
kişisel eşyalarınız var mı?

Bu eşyalarınızı korumak için neler
yapabilirsiniz?

İNTERNETTE KULLANDIĞIN ŞİFRELER NE KADAR GÜÇLÜ?

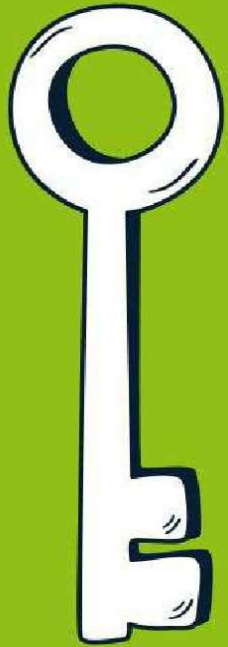
Güçlü Şifre Yazma
Kuralları:

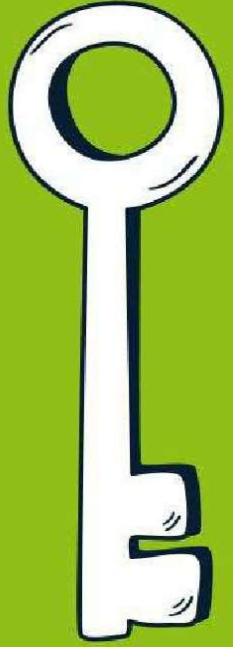
En az 8
karakter
kullanın.

Basit bir kelimenin içerisindeki
harf ve **rakamları** değiştirebilirsiniz.

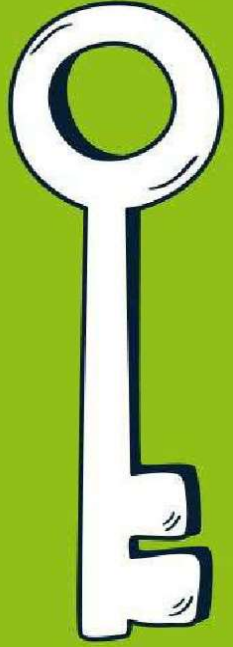
Örneğin:

B yerine **8**,
i,I,L yerine **1**,
S yerine **5**,
O yerine **0**,
g yerine **9**

Şifrenize mutlaka
sayı, BÜYÜK – küçük harf
ve bir sembol ekleyin.

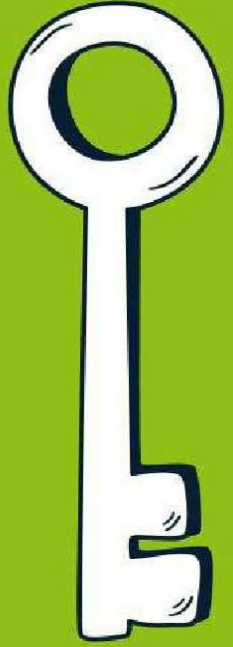
Örneğin,
Bilgisayar
yerine
81LG1S@y@r

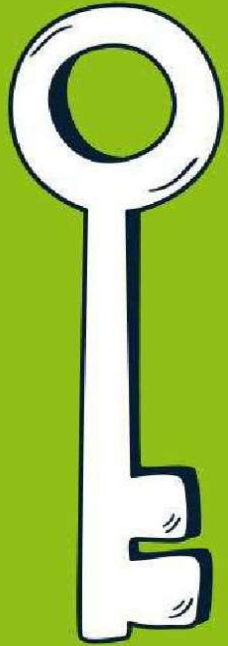
Şifre belirlerken önce,
unutmayacağınız
bir cümle oluşturun.

Örneğin, sevdiğiniz bir şarkıda geçen
ya da bulduğunuz yeni bir cümleyi
şu şekilde kullanabilirsiniz.
'Bugün bayram, erken kalkın çocuklar'

8uGün.8@yr@m!

Belirli bir güvenli parola bulun.
Farklı siteler ya da e-posta
adresleriniz için, kullandığınız
siteye özel olarak ek sembol,
harf ya da sayı ekleyin.

Örneğin, şifreniz:

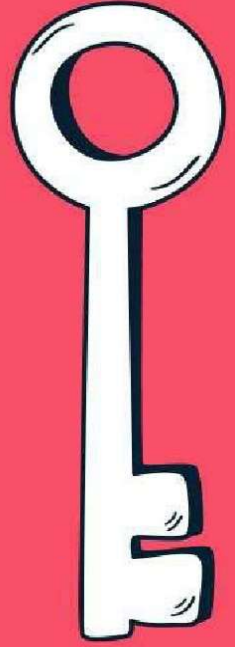
parola1

e-posta şifreniz:

parola1mail@

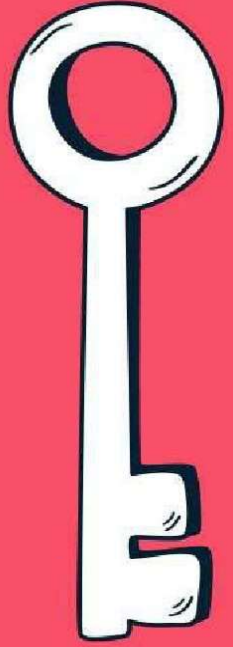
sosyal medyada kullanacağınız şifreniz:

parola1twtr olabilir.

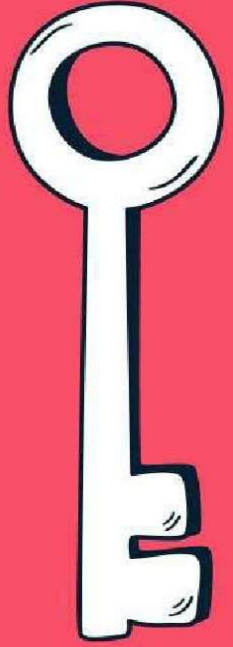
Sözlükten alınan
bir sözcük
kullanmayın!

Hicbir
özel kimlik bilgisi
kullanmayın!

(Ad-soyad, e-posta, telefon,
kimlik numarası, doğum tarihi,
okul numarası vb.)

Kolayca tahmin
edilebilecek bir
parola kullanmayın!

(Örneğin, okulun adı, tuttuğın
takımın adı, evcil hayvanın
adı vb.)

GÜVENLİKLE İLGİLİ ÖNEMLİ KURALLAR

Parolanızı
düzenli olarak,
en az 6 ayda bir
değiştirin.

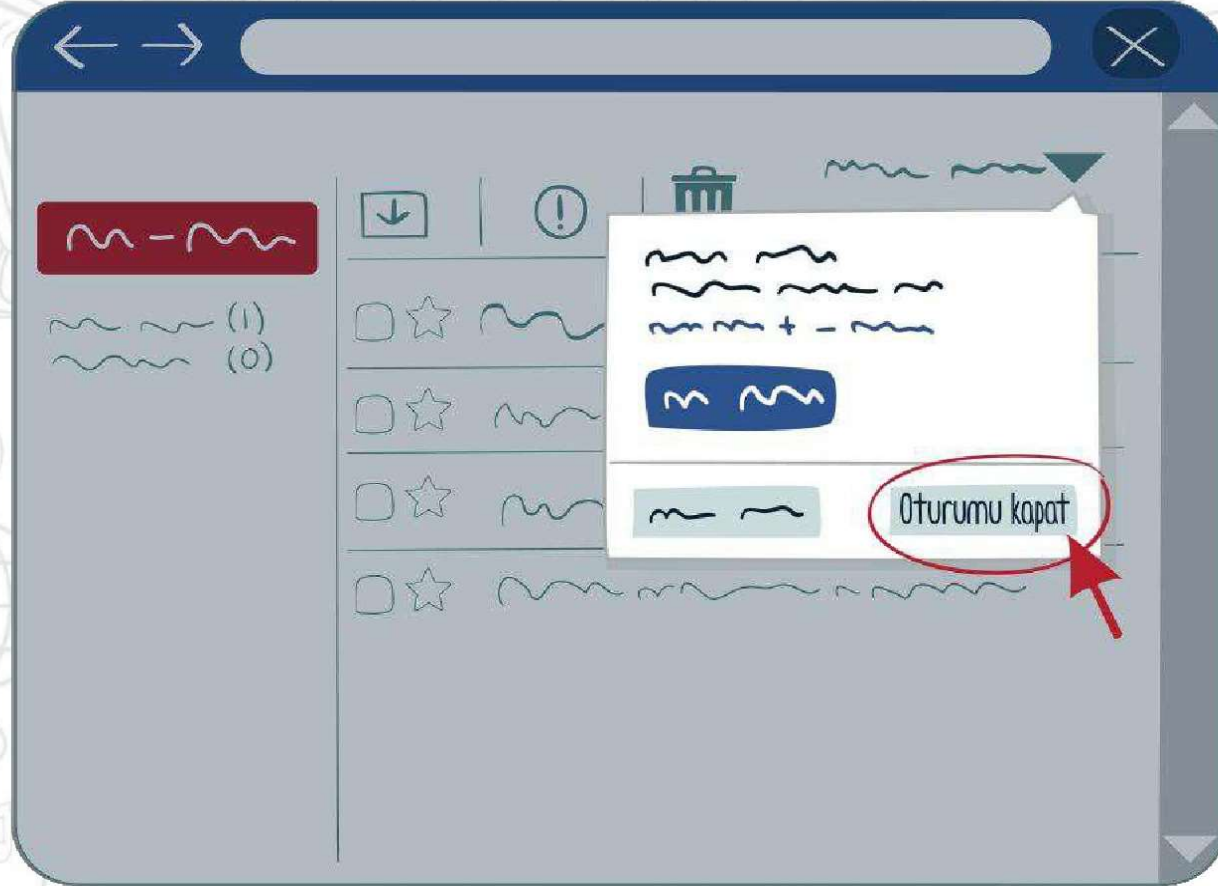
Arkadaş listenizi
ve
bilgisayarınızı
koruyun.

Başkasının bilgisayarında, okulda veya internet kafede kullandığınız bilgisayarlarda 'Beni hatırla' seçeneğini kullanmayın.

Oturumunuzu kapatmayı unutmayın.

Şifrenizin başkası tarafından
kullanıldığını düşünüyorsanız,
güvenli doğrulama yolları
ile şifrenizi sıfırlayın.

ÖRNEK PROFİL : Neslihan Bilgili

Ailesi (babası Ahmet, annesi Zeynep, erkek kardeşi Hakan, kız kardeşi Sinem) ile birlikte İstanbul'da oturuyor. Doğum günü 4 Mart 2003. Yürüyüş yapmayı, kitap okumayı, film izlemeyi ve internette zaman geçirmeyi çok seviyor. Kısa bir süre önce Harry Potter ve Sırlar Odası kitabını bitirdi ve bu kitabı çok beğendi! Kısa bir süre önce yeni bir mail hesabı açtı ve hangi parolayı kullanacağını düşünüyor.

Lütfen aşağıdaki parolalar arasında seçim yapmasında ona yardım edin!

PAROLA	DERECESİ	NEDEN
Bilgili	Zayıf	Soyadını kullanır.
AhZe0304	Orta Derece	Babanın ve annenin isimlerinin ilk harfi, ay ve gün olarak doğum tarihi
İstanbul	Zayıf	Ev adresi
Harry0304	Orta Derece	En sevdiği kitabın adının bir bölümü, ay ve gün olarak doğum tarihini kullanır
NeSINEM2	Orta Derece	Adının ilk iki harfi, kardeşinin adı ve kardeş sayısı
03041990	Zayıf	Doğum tarihi
ki@sh90	Güçlü	Şunun kısaltması : "Sahilde kitap okumak" ve doğum yılı
N1hknLOVE!	Güçlü	Şunun kısaltması : "Neslihan, kardeşi Hakan'ı çok seviyor."

Şimdi kendiniz için
en güvenli şifreyi
oluşturun ve parolanızı
kimse ile paylaşmayın.

SIR GİBİ SAKLI

Ahmet Amca E-posta hesabı için güvenli bir şifre oluşturmuştur. Şifresini unutmaması için öncelikle "Samsunlu" kelimesiyle kodlamıştır. Kutuların altındaki boş kısımlara şifreyi oluşturan karakterlerin özelliklerini yazınız.

S							
---	--	--	--	--	--	--	--

1. Karakter:

S	@						
---	---	--	--	--	--	--	--

2. Karakter:

S	@	m					
---	---	---	--	--	--	--	--

3. Karakter:

S	@	m	5				
---	---	---	---	--	--	--	--

4. Karakter:

S	@	m	5	U			
---	---	---	---	---	--	--	--

5. Karakter:

S	@	m	5	U	#		
---	---	---	---	---	---	--	--

6. Karakter:

S	@	m	5	U	#	1	
---	---	---	---	---	---	---	--

7. Karakter:

S	@	m	5	U	#	1	u
---	---	---	---	---	---	---	---

8. Karakter:

Ahmet Amca şifresini oluşturdu. Şimdi sıra sizde. Aşağıdaki kutucuğa 8 karakterli bir şifre yazınız

--	--	--	--	--	--	--	--

Siber Tuzaklar

Siber Tuzaklar Videosu

SİBER TUZAKLARI NASIL ANLARIM?

- 1 İnternette **kimlik bilgilerini** isteyen web sitelerine karşı **dikkatli ol.**
- 2 **Bedava** hediyelerden, programlardan ve **kazanacağını söyleyen yarışmalardan uzak dur.**
- 3 Eğlenceli gibi görünen testler, **senin hakkında bilgi toplamak için** hazırlanmış olabilir. **Bir kez daha düşün.**
- 4 Unutma! Bilinen markalar veya kurumlar e-posta yoluyla senden **parola, kimlik bilgileri gibi kişisel bilgiler istemez.**
- 5 Açılır pencerelerle (**pop-up**) gelen yarışma ve anketlere **katılma.**
- 6 Şüpheli bulduğun **e-postaların** içindeki bağlantıya (linke) tıklama ve gönderilen dosyayı **açma.**
- 7 Tanımadığın kişilerden gelen e-postaları açmadan önce, **tekrar düşün.**
- 8 İçeriği arkadaşlarına da göndermeni isteyen **e-postalar**, seni ve arkadaşlarını riske atabilir. E-postayı sil ve arkadaşlarını **uyar.**
- 9 İsteğin dışında bilgisayar kameranın açılmaması için, kameranı **kontrol et.**
- 10 Oyun oynamak için, **üye olmanı isteyen siteleri önce dikkatlice incele.**

